

Пише:
Љиљана Лакић
Швракић

Сенџ Луис, јануар 2010.

“Зовем себе Неприлагођен јер не могу да схватим како су злодела која сам починио сразмерна свему ономе што сам због њих казном искусио.”

Фланери О’ Конор (“Неприлагођен”)

-Да ли вам је јасно, Сенад Сусик, да се све што сада будете изјавили може узети као доказни материјал против вас?

-Јасно, господине судијо.

Тресе му се стомак испод црвене мајице. Сав се тресе. Виђљаст, висок тридесетогодишњак.

-Да ли вам је јасно, Сенад Сусик, извињавам се ако вам погрешно изговорам презиме, понављам да ли вам је јасно да по закону државе Америке имате право на адвоката?

-Шта ће ми адвокат кад сам ФИБИ ионако све призн’о.

-Ја вам саветујем, господине Сусик, да узмете адвоката по службеној дужности. Да ли се слажете да вам ја одредим адвоката?

-Слажем, а што ћу.

-Јесте ли прочитали оптужницу?

-Јашта сам. Јесам, господине судијо.

-Да ли је тачно да сте на дан 31-ог августа фалсификовали чек америчког ветерана Д. Н. односно лажно га потписали?

-Јесте, господине судијо.

-Да лије тачно да сте тај чек украли из поштанског сандучета вашег суседа, горе именованог ветерана?

-Тачно је.

Премешта се са ноге на ногу, звецкају букагије, зноји му се чело хладним знојем упркос расхладним уређајима од којих је у судници на петнаестом спрату дебела хладовина.

Кроз венецијанере пробија сунце цепајући тренутно насталу тишину.

Сенад гледа у преводиоца, једину особу која овде говори његовим језиком. Плаши га тишина.

-Шта сте по занимању?-наставља судија.

-Кухар-кратко одговара Сенад.

-Који степен образовања имате?

-Завршио сам вишу угоститељску школу у Босни.

-Где сте били запослени у Сент Луису?

-У старачком дому. Кухао сам.

-Имате ли рођака у овом граду?

-Немам.

-Јесте ли ожењени?

-Нијесам.

-Ко вам је најбољи пријатељ?

-Нерма Б.

-Реците стенографу њену адресу и број телефона.

Судија Ротман преврће по папирима, притеже наочаре па се поново огласи.

-Господине Сушик, одређујем прелиминарно суђење за 14-ти октобар када ћете бити саслушани у присуству адвоката. Да ли вам тај термин одговара?

-Да, господине судијо, ама гдје ћу ја бити до 14-ог октобра?

Сав се некако скупно и изгубио а стомак му само игра.

-Бићете под надзором, господине Сушик. Ви сте починили криминални прекршај, Да ли вам је то јасно?

-Јасно, господине судијо. Само сам пит’о.

Стенографкиња додаје судији зеленкасту фасциклу и он је пажљиво отвара и проучава приложене папире.

Сенад гледа у своје оковане ноге, па у судију. Чекајући, сада већ некако одсутан и уморан, судијин коначни исказ.

-Сем тикета за паркинг и тикета за брзу вожњу, оптужени нема никакав други криминални рекорд. Одређујем кауцију у висини од 50.000 америчких долара. Да ли вам је јасно, господине Сушик, шта то значи?

-Није, господине судијо.

-То значи да неки ваш пријатељ или познаник који је одговоран грађанин може да положи за вас 50.000 америчких долара као гаранцију да би сте ви били на слободи до 14-ог октобра. Познајете ли некога ко би положио такву гаранцију за вас?

-Не познам, господине судијо.

-Жао ми је. Покушаћу да вам одредим адвоката пре 14-ог октобра. Захваљујем, можете га водити, наредниче.

Окривљени пружа руке према човеку у сивом оделу који има специјалне рукавице.

Овај му окреће руке на леђа и ставља лисице. Полицијски наредник у чизмама спроводи Сенада кроз судницу. Сенад гази трапаво и неспретно, потпуно другачије од постаријег Црнца који је, чини се, на те букагије одавно навикао и нису му први пут на ногама.

Аутоматска врата се отворише и затворише за њима. Тешку тишину поново разбија светлост са западног прозора.

Метални глас телефонског оператора саопштава да позив долази из Емиграционог затвора државе Илиноис.

-Имате колект-кол. Притисните јединицу ако прихватате позив.

У позадини се чује:

-Добар дан, овдје Сенад

Оператор наставља упозорењем да се сви телефонски разговори са затвором прислушкују и снимају.

-Фала ти што прихваташ позив, захваљује Сенад преводиоцу,-зовем те из затвора за емиграцију. Молио би’ те

нешто. Само ме ти разумијеш. Позови, молим те Нерму, моју земљакињу, даћу ти њен број телефона. Она не зна енглески и чим чује оператора спушта слушалицу. Објасни јој како да прихвати позив. Морам са њом разговарати. Значило би ми да ме обиђе. Она ми је последња нада. Реци јој то.

Нерма је имала своје проблеме. Остала је била без посла. Само је њен муж ра-

Није за Сенада Америка.

Ја сам ти таква, свакоме би помогао. Не гледам ко је какав кад је у невољи, али од Сенада вајде неима.

Питала сам једног Американца, Џона, што је Сенад за њега нешто пејнтао би ли положио кауцију за њега. Па није хтјео, не вјерује му.

Сенаду би најбоље било да га депортују...”

Незнање енглеског језика штитило је Сенада од мешања са другим затвореницима, претежно Мексиканцима, готову што су они међусобно говорили шпански. Затвор у Чарлстону је добро чуван са појачаном дисциплином и радним обавезама на одржавању пруге. Адвокат у пратњи преводиоца посећује Сенада сваког другог викенда. Улаже и жалбу тражећи преиначење пресуде за депортовање.

Неизвесност и самоћа муче Сенада. Када нема радну обавезу, а ништа не може да чита нити да гледа телевизију, зури у плафон ћелије и мисли како сувише испашта за преступ који је починио. Сем Нерме и преводиоца нико не прихвата његове позиве из затвора. Плаше се људи прислушкивања.

Ноћу сања једно острво на Јадранском Мору. Тамо је пред рат радио као келнер у малом хотелу. И заљубио се у Немицу. Светлу и прсату. Сликали су се за успомену.

Да му је бар та фотографија...

Због доброг владања и залагања адвоката Сенаду се пружа прилика да после одслужења затворског рока нађе посао и у ратама исплати штету коју је крађом чека нанео породици преминулог америчког ветерана.

Негде крајем априла наредне године Сенад излази из затвора. Одежао је своје. Како није имао новаца нити стан смештен је у прихватилиште за бескућнике.

Успева да се преко познаника запосли у једној месари коју већ после недељу дана напушта. Тај посао био му је сувише напоран.

Већ поодавно **измештен** Сенад се нигде више није уклапао.

Вратио се у старачки дом. У кухињу...